

วัยรุ่นกับบุหรี่ (1)

ดร.สุชาติ เรืองรัตนอมพร

นักวิชาการศูนย์บริการเลิกบุหรี่ทางโทรศัพท์แห่งชาติ

จากสถิติของกระทรวงสาธารณสุขพบว่าประชากรที่อายุ 15 ปีขึ้นไปสูบบุหรี่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 18.1 ใน พ.ศ. 2552 เป็นร้อยละ 18.4 ใน พ.ศ. 2554 และใน พ.ศ.2554 นี้พบด้วยว่าผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำมีอายุเฉลี่ย 17.9 ปี (1) ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ประกิต วาทีสาธากิจ เลขาธิการมูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ให้ความสำคัญกับประเด็นเด็กกับการติดบุหรี่ โดยกล่าวว่า เด็ก 10 คนที่ติดบุหรี่ มี 7 คนที่เลิกไม่ได้ไปตลอดชีวิตและอีก 3 คนต้องใช้ความพยายามในการเลิกบุหรือนานถึง 20 ปี

จากฐานข้อมูลของศูนย์บริการเลิกบุหรี่ทางโทรศัพท์แห่งชาติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2553 - 2557) ผู้สูบบุหรี่ที่โทรฯ เข้ามาปรึกษาเพื่อเลิกบุหรี่มีจำนวนมากกว่า 120,000 คน ที่อายุต่ำกว่า 18 ปี มีประมาณสองหมื่นกว่าคน สำหรับนักสูบหน้าใหม่หรือผู้ที่สูบบุหรี่มาไม่เกิน 1 ปี มีประมาณสี่พันกว่าคน ซึ่งในกลุ่มนี้มีแม้จะดูจำนวนไม่มากเมื่อเทียบกับจำนวนผู้ที่โทรฯ เข้ามาทั้งหมด หากผู้สูบบุหรี่ที่ยังน้อยรวมทั้งที่เป็นผู้สูบบุหรี่กลุ่มนี้ยังไม่เลิกสูบบุหรี่หรือยังเลิกสูบไม่ได้ สิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้คือผู้สูบบุหรี่กลุ่มนี้จะเป็นผู้สูบบุหรี่ผู้ใหญ่ที่มีโอกาสเสียชีวิตจากโรคที่เกิดจากพิษของควันบุหรี่ หรือเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง และโรคไม่ติดต่อร้ายแรงต่างๆ

จากการศึกษาในผู้สูบบุหรี่ที่ได้รับคำปรึกษาเพื่อเลิกบุหรี่ทางโทรศัพท์พบว่าร้อยละกว่า 70 สามารถเลิกได้เนื่องจากแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการเลิกด้วยตนเอง (2) ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ายินดีที่พบว่าจากฐานข้อมูลในช่วง 5 ปีดังกล่าวกลุ่มที่เป็นนักสูบหน้าใหม่ราวร้อยละ 80 จากทั้งหมดสี่พันกว่าคน มีการกำหนดวันเลิกสูบบุหรี่อย่างชัดเจน ซึ่งแสดงถึงความตั้งใจที่จะเลิกบุหรี่ โดยหวังว่าจะมีผู้สูบบุหรี่ที่สามารถเลิกได้จริงอีกเป็นจำนวนไม่น้อย

อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นที่น่าเป็นกังวลกล่าวคือ จากรายงานประจำปีของโรงงานยาสูบ (3) ระบุจำนวนการจำหน่ายบุหรี่ภายในประเทศเพิ่มมากขึ้นมาโดยตลอด จาก 28,537.06 ล้านมวนใน พ.ศ. 2553 เพิ่มขึ้นเป็น 32,567.51 ล้านมวน 32,602.45 ล้านมวน และ 33,072.87 ล้านมวน ใน พ.ศ. 2554, 2555, และ 2556 ตามลำดับ ตัวเลขเหล่านี้สะท้อนความจริงได้ว่ามีทั้งผู้สูบบุหรี่และการสูบที่มากขึ้น ผู้สูบบุหรี่ที่มีอายุน้อยหรือกลุ่มวัยรุ่นนับเป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีจำนวนมากขึ้นและมีแนวโน้มมากขึ้นอีก ดังนั้นการพยายามช่วยให้ผู้สูบบุหรี่กลุ่มนี้เลิกบุหรี่ได้ รวมทั้งป้องกันมิให้มีการเข้าถึงบุหรี่ได้โดยง่ายจึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ทุกฝ่ายควรร่วมมือกัน

บุหรี่ไม่ใช่สินค้าปกติแต่เป็นสินค้าอันตราย สามารถทำให้ผู้บริโภคป่วยและตายได้ การจำหน่ายบุหรี่จึงต้องมีกฎหมายที่รัดกุมและเข้มงวดเพื่อป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงได้โดยง่าย

บุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ขอขอบคุณข้อมูลจาก

1. สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ <http://www.thaihealth.or.th/Content/77061> (7 สค 2558)
2. จินตนา ยูนิพันธ์, วราภรณ์ ชัยวัฒน์, สุนิศา ปรีชาวงษ์, และ สุวิมล โรจนาวี (2556). อัตราการเลิกบุหรี่ในผู้ป่วยเรื้อรังหลังได้รับคำปรึกษาจากศูนย์บริการเลิกบุหรี่ทางโทรศัพท์แห่งชาติ. วารสารสาธารณสุขและการพัฒนา. 11(2): 49-61.
3. http://www.thaitobacco.or.th/thai/?page_id=10322 (7 สค 2558)